

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marţi, Joi şi Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la

Administraţiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — şi timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Din Austria.

Frumoase au fost cuvintele pe cari le-a adresat Monarchul, Luni, cu ocaziunea deschiderii reichsrath-ului austriac, reprezentanţilor popoarelor sale, şi prin ei şi popoarelor sale însuşi din ceea-laltă parte a monarchiei.

Remâne acum, ca ele să fie şi înţelese şi urmate de toţi. Pentru-că într-adevăr e timpul suprem, ca corpurile legiuitoare din Austria să facă aceea ce li-a spus Domnitorul: să se pună pe lucru, lăsând la o parte cetele şi neînţelegerile.

Şi Monarchul li-a spus ce au de lucru. Li-a înşirat o sumedenie de probleme cari îşi aşteptă rezolvarea şi o mulţime de proiecte de legi, cari îşi aşteptă votarea şi sancţionarea.

În mare parte a sa mesajul de tron rostit Luni a fost deci un fel de program de muncă al guvernului, pe care guvernul însuşi nu-l poate executa singur, ci numai cu concursul şi cooperarea corpurilor legiuitoare. Monarchul a cerut deci această cooperare parlamentară pe sama guvernului seu, şi dacă ea se va da, lucrurile pot să intre în ape normale în ceea-laltă parte a monarchiei.

Ear' dacă nu se va da? De posibilitatea această se tem mult cei în drept, mai mult de cât se pot bucura de cea dintâi. Pentru-că reichsrath-ul austriac, compus şi din elemente cari nici nu au voit să iee parte la deschiderea solemnă a sesiunii şi să asculte mesajul de tron, (Nemţii radicali, Cehii radicali şi socialiştii, la număr 30) nu va asculta şi nu va împlini cuvintele Monarchului. Cetele şi luptele între partide vor dăinui deci şi mai departe, ear' guvernul nu va pute înfrâna patimile, pentru-că faţă de guvernul austriac toate partidele din reichsrath sunt *partide de opoziţie*, neavând guvernul îniriurintă şi influinţă nici asupra celei mai mici dintre ele.

S'ar pute pune întrebarea, că atunci la ce bun a fost înşirarea programului de muncă în mesajul de tron? Pe seama actualului parlament a fost lucru de prisos, ear' pentru un eventual nou parlament tot atât de prisos, pentru-că guvernul nu poate vorbi cu el înainte de a-l ave!

Responsul e uşor de aflat. Programul de muncă înşirat în mesajul de tron nu e al actualului guvern, ci e al tuturor guvernelor ce 'i vor urma, e *programul Coronei*, scos din dorinţele şi aşteptările popoarelor sale credincioase.

De aceea, chiar în opoziţie fiind faţă de guvern şi în cete continue aflându-se, ele între ele, partidele din reichsrath-ul austriac vor trebui să precumpănască bine lucrurile şi să nu periclitizeze aceea ce până acuma a rămas lucru ne atins şi nestirbit, *constituţia ţerii*, pe care Domnitorul a dat-o popoarelor, cum se spune şi în mesajul de tron, *din voinţă liberă*, pentru-ca popoarele sale se-şi vadă garantată desvoltarea.

Partidele din reichsrath vor trebui să-şi facă cont de tonul părintesc, apropiat plorator al Monarchului, în care li-a adresat cuvinte de admoniere şi de îndemnare la lucru, şi dacă nimic n'au înţeles din aceste frumoase şi părinteşti cuvinte, cel puţin următoarele

să-şi le noteze bine: „*Lucraţi, Domnilor, şi veţi vedea lucrând poporul întreg*”.

De altcum, mesajul de tron n'a mulţumit pe deplin pe nimeni din reichsrath, dar' nici n'a supărat pe nimeni; semnul că a fost compus de un guvern pus deasupra partidelor, care n'are să facă favoruri şi n'are să împartă promisiuni nici într-o parte.

Că presa de dincolo cum a primit discursul tronului? Fie-care organ de partid în felul seu şi amăsurat programului pentru care luptă. Toate de-arindul însă cu o anumită rezervă. Nu sunt mulţamite, dar' constată că *situaţia nu s'a agravat*; din contră, cuvintele dulci ale Monarchului au deschis o cale nouă, care între împrejurări poate să ducă la pace şi înţelegere.

Dee Dumnezeu, ca aşa să fie!

Făcând aceste aprecieri, lăsăm acum să urmeze partea aceea din discursul tronului, care a fost adresată de-adreptul deputaţilor din reichsrath şi în care se ziceau din cuvânt în cuvânt următoarele:

Stimaţi Domni! Constituţia, ce am dat-o din voinţă liberă imperiului meu, ar trebui să-şi găsească corăspunzătoare a desvoltării popoarelor mele în epoca de faţă. Constituţia această a dat roduri îmbelşugate. Afacerile financiare ale statului au fost regulate exemplar, creditul statului s'a ridicat la mare vază. Libertăţile cetăţenesci stau pe base solide. Cultura generală — mulţumită organismului instrucţiunii şi sporirii estra-ordinare a institutelor de învăţământ — s'a ridicat la un nivel îmbucurător, ceea-ce este în mare măsură tolositor mai ales bravei mele armate şi inteligenţei sale. Dietele provinciale au putut crea în cercul influinţei lor multe lucruri folositoare. Influenţa binefăcătoare a instituţiunilor constituţionale a pătruns până în comune. Pot zice dar, că legile fundamentale de stat au devenit o avere preţioasă a popoarelor mele credincioase. În afară, pe lângă autonomia corăspunzătoare a diferitelor ţeri, constituţia simbolisează unitatea neschimbată şi tăria statului.

Cu atât mai dureros m'a atins, că ultimele sesiuni ale reprezentanţei imperiului au rămas aproape de tot nefructifere, deşi recunosc, că afacerile, cari privesc poziţia de mare putere a monarchiei, au fost rezolvate norocos de toate partidele. Însă afaceri nu mai puţin importante, cari se refer la înflorirea şi viitorul regatelor şi provinciilor reprezentate în adunarea imperiului, au rămas ne rezolvate, pe când atât necesităţile proprii ca şi exemplul altor state, ar fi trebuit să se servescă de impuls puternic, ca încordându-vă toate puterile să puneţi în serviciul bunăstării şi progresului nostru bogatele rezultate dobândite ale epocii de faţă.

Dorinţa mea cea mai expresă este, ca D-Văstre, domnilor, fidel tradiţiunilor senatului imperial, să vă dedicaţi lucrărilor necesare şi urgente şi când usaţi de drepturile D-Văstre constituţionale, să corăspundeţi şi datorinţelor ce le aveţi faţă cu întreaga populaţiune. În privinţa această puteţi conta cu toată hotărârea la guvernul meu, care cu seriozitatea impusă de situaţiune va pune la îmiina partidelor garantarea cursului regulat al activităţii parlamentului. Încetarea funcţionării şi pe mai departe a legislaţiunii ar fi lucru cu atât mai regretabil, cu cât, parte în urma intrării în valoare a mai multor legi prin concursul parlamentului, parte în legătură cu reformele sociale, ce nu se mai pot amâna, — trebuie să se aducă jertfe nouă foarte mari, fără ca prin această să se turbure

ordinea susţinerii statului şi fără ca munca asiduă cu toate sarcinile, ce i-se impun, să rămână fără rezultat. Contribuabili pot pretinde, să nu-şi fie lipsiţi de posibilitatea, că pe când îşi împlinesc datorinţele lor faţă de stat, ei să se poată îngriji şi de viitorul lor şi al familiilor lor.

Toate intenţiunile îndreptate asupra desvoltării spirituale şi materiale a imperiului, rămân zadarnice în urma ceteilor naţionale. Esperienţa a arătat, că toate încercările guvernului privitor la soluţiunea cestiunilor cari formăză simburile acestor cete n'au putut duce la un rezultat final, ci dinpotrivă s'a ivit necesitatea rezolvării legale a acestor cestiuni, fiind-că singur această da garanţia durabilităţii.

Guvernul meu vede într-o soluţiune — care să mulţămescă pe toţi — a cestiunilor de limbă pendente totodată un postulat de dreptate şi de stat. Încercându-se în soluţiunea arătată de către toate partidele, el va nisui din toate puterile să restabilească cât mai curând ordinea, care salvează imperiul de cel mai mare rău şi care e dorită.

Precum însă guvernul meu îşi concentrează toată grija la cestiunea această, aşa de altă parte este dator, ca în unele sfere ale administraţiunii să susţină neatinată unitatea limbii, instituţia probată din vechime.

Prin paralizarea parlamentului nu se poate dobândi nici-odată un succes. Împiedecarea activităţii parlamentare nu poate decât să întârzie, ori să facă cu totul problematică împlinirea acelor dorinţe, cari ating mai mult inima. Nu este mai mică nici paguba ce li-se face intereselor tuturor regatelor şi provinciilor reprezentate în senatul imperial p. în stăpânirea vieţii constituţionale.

Dacă în proximal viitor va fi vorba de regularea raporturilor economice între cele două state, conlucrarea îniriuritoare a senatului imperial este condiţia principală a unui pact care să mulţămescă ambele părţi.

Privirea mea se îndreaptă pururea spre binele tuturor popoarelor mele şi în bunăstarea lor îmi află mulţamirea. De aceea doresc să vă bucuraţi de posedarea drepturilor constituţionale şi să consideraţi aceste drepturi, precum şi desvoltarea liniştită şi organică a vieţii naţionale ca lucrul cel mai bun.

Prin nisuiune trăiesci *puneţi dar temeiul unei păci* corăspunzătoare necesităţilor epocii actuale şi scutiţi, cum au făcut-o parinţii voştri, acest stat venerabil, care da fie-căruia egală ocrotire. Arătaţi generaţiilor viitoare un exemplu strălucit despre aceea, cum trebuie aduse în consonanţă dorinţele singuratică cu binele comun.

Astfel sperez şi mă încred în aceea, că sentimentul de răspundere vă va fi stea conducătoare în toate faptele. *Lucraţi, Domnilor, şi veţi vedea lucrând poporul întreg*, şi darul Atotputernicului se va vârsa peste munca tuturor.

Vărsare de sânge. Mercuri s'au făcut alegerile pentru dietă în ambele cercuri vacante ale oraşului *Mureş-Oşorhei*. În cercul prim a învins candidatul guvernamental, în al doilea candidatul kossuth-istilor. În cercul din urmă s'a întâmplat însă şi vărsare de sânge. În urma unei ciocniri, născută între partidele întrare în lupta electorală, a intervenit giandarmeria şi făcând întrebuiţare de arme a lăsat pe câmpul de luptă *trei morţi* şi patru răniţi. Faptul acesta a provocat mare indignare în cercurile opoziţionale din parlament. În şedinţa de Joi a dietei magiare nu mai puţin decât patru deputaţi au adresat interpelaţiuni şi cuvinte de reprobare guvernului, în numele căruia a răspuns imediat ministrul de finanţe *Lukács* (prim-ministrul Széll era dus la Viena), că regretă cele întâmplate şi va ordona aspră cercetare.

Crisă în România.

Faptul, că secţiunile camerei române au luat poziţie în contra unor dispoziţiuni cuprinse în proiectele de legi ale guvernului, referitoare la impozitele directe, a creat în România o stare de lucruri, care, cum ne spun ziarele din Bucureşti, a primit caracterul unei crise formale.

Guvernul dlui *P. P. Carp* e pe cale de a demisiona, şi se poate că până în momentul de faţă şi-a şi înaintat demisia în totă forma.

Cele mai noue ştiri ce le avem despre situaţia din România sunt următoarele:

Marţi, la orele 10 dimineaţa dl *P. P. Carp*, preşedintele consiliului de miniştri, a fost primit la palat, în audienţă din partea M. Sale Regelui Carol, împreună cu toţi colegii sei.

Domnul *Carp* în timp de o oră a spus Suveranului român situaţia în care se află guvernul seu şi pedecile ce i-se pun în cale din partea parlamentului, paralisându-i-se intenţiunea de a sana relele financiare de cari suferă ţeara.

Prim-ministrul român a pus în vedere Domnitorului, că în viitorul cel mai apropiat se va decide definitiv cu guvernul, dacă mai poate sta sau nu în fruntea afacerilor ţerii.

Regele Carol a ascultat cu mare atenţiune pe primul seu ministru.

Pe Joi s'era au fost convocate apoi majorităţile parlamentare la o întrunire, în care dl *Carp* avea să clarifice situaţia guvernului, declarând că guvernul e *silit* să persiste pe lângă susţinerea impositelor cuprinse în legile prezentate corpurilor legiuitoare, — şi dela votul acestei întruniri avea să depindă căderea sau triumfarea guvernului *Carp*.

Raport despre decurgerea acestei întruniri încă nu avem.

De altcum situaţia gravă a guvernului român a fost atinsă pe scurt şi în parlament, în şedinţa de Marţi, atât a Camerei cât şi a Senatului.

La cameră, dl *Barbu Delavrancea*, primarul capitalei Bucureşti a rugat pe dl *P. P. Carp*, prim-ministru al României, ca în virtutea intereselor superioare ale statului român, cari stau deasupra intereselor de partid, să *deee Camerei lămuririle necesare asupra situaţiunii actuale a guvernului*.

Domnul *P. P. Carp*, recunoscând că cererea Camerei de a şti situaţia guvernului este justă, rógă pe domnii deputaţi să mai aştepte încă o zi, pentru-ca să aibă timpul necesar de a medita mai mult asupra răspunsului ce vrea să-l deee parlamentului.

La senat dl *D. A. Sturdza* avea să adreseze interpelare guvernului în chestia politice financiare, dar' spunându-i-se că dl *Carp* e ocupat la cameră, a rămas să-şi desvölte dl *Sturdza* interpelarea atunci, când dl prim-ministru *Carp* va fi de faţă pentru-ca să-l asculte.

Situaţia e deci foarte gravă în România şi uşor se poate, ca ea să se termine cu căderea guvernului.

Cine va urma la putere? E greu de prevădut. Se vorbeşte despre formarea unui nou cabinet pur conserva-

tor, cu dnii *Catacuzino*, Tache *Ionescu* și *Manu*, dar' se vorbește și despre venirea liberalilor la putere. Situația financiară de a țerii e însă atât de încurcată, încât cu greu ne vine a crede că liberalii ar voi să primescă astăzi responsabilitatea pentru situație.

La tot cazul, pentru România ar fi o pierdere căderea cabinetului *Carp*, venit la putere cu cele mai bune intenții de a scăpa țera de criza financiară, lucru care nu se poate face altcum decât numai prin folosirea mijloacelor radicale de lecuire.

Desvoltarea unei teme.

— *Făcută în conferința preoțescă din protopresbiteratul Cohalmului.* —

(Urmare.)

Față de cei adulți, prelângă acestea nu ar fi fără succes nici mijlocul: de a introduce în comuna biserică anumite distincțiuni pentru tinerii bisericeși și nepătați cu patima beției. Ele s'au aibă 3 grade, având a se împărțiși primul grad de distincție în număr mai mare absolvenților școlii de repetiție, stărnind astfel în respectivii ambițiunea pentru a se face vrednici și de al 2 și de al 3-lea grad.

Primarii tinerimei s'au fie aleși de către tinerime, ci s'au fie denumiți de paroch dintre cei distinși.

Mai cu scop ar fi a se înartica aceste distincțiuni de către autoritățile noastre bisericești în fiitorele regulamente pentru afacerile interne ale parochiilor, ce se așteptă.

Despre cei bine meritați s'au pörte comitetul parochial un registru, ca la timpul său aceia s'au fie recomandați la locul prim în episcopie, comitet parochial, comunal și alte oficii onorifice.

Incât pentru poporul crescut, s'au se țină prelegeri în timp de iarnă cu vorbiri și cuvântări despre urmările beției, pe baza unor texte acomodate scöse din sf. scriptură.

A se combate folosirea în mari cantități a beuturii spirtoase la pomeni, arătând în mod convingător adevărul înțeles al pomenilor.

Intru cât e posibil s'au se înlocuiască pomenile prin *daruri la biserică* spre scopurile ei, sau pentru înființarea de fond, cu mențiunea, ca poporul, în mod direct, s'au simtă binefacerile lui. Spre pildă: a se face fond pentru împărțirea de daruri la anumite ocațiuni d. e. la crăciun, pentru copii săraci din comună și chiar și pentru omeni decăduți materialicește, nu din vina lor.

In acestea ar consta pe scurt activitatea oficiului pastoral și învățătoresc pentru împedecarea lăfărei patimei beției, în scopul ridicării forțelor materiale ale poporului.

Ca scădere prin care slăbesc forțele materiale ale poporului, află a fi și:

III lipsa totală a lucrului de mână.

De aici provine stângăcia sau neîndemânăticia, cu deosebire a bărbaților, în afacerile lor economice și casnice.

Numai rari sunt aceia dintre plugarii noștri, cari își pot face ei singuri uneltele lor economice trebuincioase.

Am avut ocasiunea a face și acea tristă experiență, că descheindu-se bota (donița) școlii, nu s'au aflat om în comună, care s'au fie în stare a o lega la oaltă!

Comuna era curat românească!

Era un singur om, care nu era meseriaș, dar' îndemânatic. Iși câștiga traiul de toate zilele prin îndemânăticia lui și acela era ungur, și fiind-că nu era acasă ungurul, a trebuit să rămână bota descheiată până ce a venit acasă.

La astfelu de constatări triste trebuie să roșim cu toții, ear' noi cei chemați, părinții poporului, preoții și învățătorii, s'au căutăm îndreptarea și a acestei scăderi, prin mijlocele ce ne stau la dispoziție, ca cel puțin de aici în colo să nu ne facem vinovați de astfelu de scăderi în poporul nostru.

Învățătorii s'au caute, ca la toate ocaziunile potrivite să deștepte în tinerime simțul și dragostea către meserii, arătând superioritatea meseriilor față de plugărit, după cari pot trăi chiar și cei lipsiți de avere. Acesta o va face cu ajutorul lecțiunilor cărții de cetire întocmite spre acest scop și întrucât îi va sta în putere și prin argumente convingătoare, dela sine.

Preoții ca directori școlari având în evidență pe absolvenții școlii populare, — pe cei cu calculi buni sau și pe alții, cari ar avé aplecare spre meserii — în conțelegere cu părinții lor s'au îndemne la meserii, înțind cont cu deosebire de felul meseriei la care ar fi aplecat copilul. (Va urma.)

Din trecutul și prezentul comunei Petroșeni.

— Ianuarie 1901.

(Urmare și fine.)

Cu ajutorul lui Dumnezeu și cu conlucrarea zelosă a membrilor comitetului parochial și comunei bisericești — am ajuns a vedé în toamna anului trecut — 1899 — edificiul bisericești terminat definitiv, iar în Dumineca din 9/22 Iuliu 1900 sfințită biserica și dată în sama poporului, mai rămânând pe capul comunei bisericești de a achita o datorie de 5000 fl. (10,000 coröne), pe care datoră, ajutându-ne Dumnezeu o vom și achita, dacă starea actuală a sistemului de contribuire din partea poporului — metalurgie — nu se va altera prin vr'un incident neprevăzut, și prelângă sperativul ajutoru, ce ni se va mai oferi din partea Prea Veneratului nostru Consistoriu Archiepescan, în termin de cel mult 4—5 ani de zile.

Biserica această, a cărei peatră fundamentală s'au așezat cu cerimonialul cuviințos, în Dumineca a V. din postul mare a anului 1898, s'au terminat în Novembre 1899 și s'au sfințit în Dumineca din 9/22 Iuliu 1900, dela care dat se sêvêșește într'insa serviciul divin în toate Duminecile și sêrbătorile mai

însemnate, regulat, rezervate fiind sêrbătorile mai mici pentru bisericile din filiile: Dalgea, Banița și Dealubabii, cari aparțin parochiei noastre Petroșeni.

Biserica din vorbă e mare și frumoasă, într'u toate corespunzătoare scopului pentru care e făcută, încât ea servește de onore și laudă întreprindătorului, Dlui *Nicolae Păreu*, din Orăștie, care a știut s'au de o formă plăcută și modernă, atât în ce privește esteriorul cât și interiorul, — dar până acuma e lipsită apröpe cu desăvêșire de decorul și de cărțile reclamate de ritul nostru; — e situată la loc de frunte în piața Petroșenilor, servind orașului spre pödöbă și nouă spre mândrie și mângăere, iar posterității de o moștenire prețioasă pentru toate timpurile viitoare.

Daruri mai însemnate pentru această sfințită biserică, atât în bani gata, cât și în alte obiecte și requisiute de lipsă au făcut următorii binefecători din loc și din localități mai depărtate:

Ioan Oncescu notar în pensiune Răhău bani gata, 200 cor. Ana Luca (vêduvă) Livezeni bani gata 100 cor. Nicolae Susan proprietar Petroșeni bani gata 40 cor. Toma Toader băeș Petroșeni bani gata 40 cor. Simion Chirca și familia proprietar Hunedöra Polcandru 200 cor. Ioan Bidu și soția comerciant Brașov 2 candelă 80 cor. Maria I. Dumitru Sporea econom Livezeni bani gata 20 cor. Ioniț Maior și I. Floria băeși Petroșeni vestimente preoțesci 120 cor.

Pentru procurarea unui prapor mare și trumos au contribuit:

Ioan Dara băeș Petroșeni bani gata 19 cor. Solomon Cioflica băeș Petroșeni bani gata 19 cor. Dumitru Ciurlea băeș Petroșeni bani gata 18 cor. 50 fl. George Berindea băeș Petroșeni bani gata 19 cor. Ioan Abrudean băeș Petroșeni bani gata 19 cor. Ioan Vințan băeș Petroșeni bani gata 18 cor. Iosef Marnay băeș Petroșeni bani gata 19 cor. Toma Toader băeș Petroșeni bani gata 18 cor. Ioan Heprian băeș Petroșeni bani gata 16 coröne. George Grava băeș Petroșeni bani gata 12 cor. 50 fl. Petru Ani băeș Petroșeni bani gata 4 cor. Ianos Tot băeș Petroșeni bani gata 2 cor. 50 fl. Avram Stanca 13 cor. Ljubomir Meloicovici oficial Petroșeni candelă mare 90 cor. Ioniț Moisă cu soția proprietar Petroșeni prapor 50 cor. Maria Susan I. Nicolae proprietar Petroșeni crucea din altariu 15 cor.

Pentru procurarea celor 2 stesnice mari dinaintea altariului și a altor obiecte și requisiute necesare la serviciul divin:

Petruț Ștef cu soția băeș Petroșeni 20 cor. Maria Mohor pilărită Petroșeni 20 cor. Nicolae Candea cu soția proprietar Petroșeni 20 cor. Alesandru Moldovan comerciant Deva 20 cor. Ioan Dara băeș Petroșeni 14 cor. Laurențiu Stanciu cu soția lăcătuș Petroșeni 16 cor. George Sirb băeș Petroșeni 10 cor. Ioan Papiu protopop Sibiu 8 cor. Leontin Simonescu secretar Sibiu 8 cor. Ioan Floria băeș Petroșeni 7 cor. Ales. Hossu avocat Deva 4 cor. Ioan Badiu 4 cor. Ana Baes-

tana 4 cor. Solomon Cioflica 8 cor. Saptă Muntean 3 cor. Samuil Bara 10 cor. Rosalia Hurdu 1. Aron 5 cor. Simion Trepbeș 2 cor. Antone Cazan 2 cor. Sim. Pascu 2 cor. Irimie Mateiu 1 cor. Dumitru Furdii 1 cor. Iosif Furca 2 cor. Ioan Heprian 2 cor. Toți băeși din Petroșeni. George Bareac econom Livezeni 4 cor. Petru Cortan I. Ion econom Delgea 2 cor. Iosif Daroni econom Petroșeni 30 fl.

Pentru icönele împêrâtești au contribuit:

Nicolae Candea cu soția sa Elisaveta Ursu proprietar Petroșeni 57 cor. 40 fl. Ion Iovanescu cu soția econom Petroșeni 28 cor. 70 fl. Ion Anghel I. Ianoș econom Petroșeni 20 cor. Saveta Gundel-Luca proprietar Livezeni 3 cor.

Mineele în 12 tomuri cu litere latine le-au procurat:

Iosif Furca cu soția sa Maria proprietar Petrila 180 cor.

La procurarea clopotelor (trei clopote mari) au contribuit până acuma:

Exelenția Sa Inalt Prea sfințitul nostru Archiepiscop Ioan Metianu metropolit Sibiu 50 cor. Dionisie Socol episcop, maeștru Petroșeni 400 cor. Nicolae Socol maeștru Petroșeni 120 cor. Avram Stanca paroch Petroșeni 100 cor., și alți mulți binefecători sunt angajați a contribui în rate de 4 ani viitori până când se va achita definitiv întreaga datorie, ceea ce se va publica la timpul seu.

Apoi prin colectare în persöna subscrișului, a lui Petru Iacob, Dionisie Socol, Nicolae Socol și Dumitru, precum și prin postă dela diferiți preoți și privați, au încurs suma de preste 1500 coröne.

Toți și toate, cari au contribuit în măsură mai mare și mai mică în decursul timpului în scopul sfințirii bisericești noastre și nu sunt amintiți aicea, sunt induși în cartea așa numită: „*Cartea de aur*“ a bisericești gr.-or. din Petroșeni, carea va rămâne posterității pentru toate timpurile viitoare, ca o oglindă fidelă a faselor mai momentöse prin cari a trecut comuna noastră bisericească, până și-a vedut realisată dorința ferbinte și îndelungată, — biserica terminată.

Partea mai esențială însă a isvorului de venit din care s'au putut edifica biserica și pentru viitoru a se pune baza unui fond bisericesc din care s'au sustină preotul și personalul trebuincios la serviciul bisericești, este fără îndoială *poporul muncitor* în minele de cărbuni — *băeși* — aparținători confesiunei noastre de aicea, cari s'au învoit a li-se detrage prin oficiul de cassă a laudabilei direcțiuni locale, la fie-care plată lunară câte 50 fileri, ceea ce la an face circa 1500—1600 coröne (800 fl.) care împrejurare favorabilă ne ofere încredere deplină într'un viitoru bun, sigur și durabil pentru confesiunea noastră ort. din această localitate.

Avram Stanca
paroch ort.

FOIȘORĂ

Cap, Mână și Nas.

Lucru mare într'o limbă tabloul. In loc s'au spună o vorbă, poporul își arată un tablou, o iconă, și spune de-o sută de ori mai limpede și mai mult de cât cu vorba. Iar mie mi se pare, că toți acei ce se plâng că limba românească e sêracă, habar n'au — nu de vorbele limbii, ci de tablourile ei. Când cetesci prin gazete ori auzi pe stradă *am făcut tot imposibilul*, ca s'au reușesc, nu-ți vine să riști? Lasă, că e o prostie mare cât drumul de la București la Paris, s'au zici că faci imposibilul („ceea-ce e cu neputință“) câtă vreme nu se poate face, dar' e și de ris o vorbă „asa de umflată“ și nici nu vezi nimic înaintea ochilor sufletesci când o spui. Acelaș lucru e spus în tabloul: *m'am făcut luntre și punte* și tot n'au ajuns la sfârșit. Aici vezi un tablou: încerci să treci peste riu, și cu luntrea și făcându-te și punte, și, de bunăsamă ai încercat și cu notul — și tot n'au putut ajunge dincolo de mal.

Nenumărat de multe sunt tablourile unei limbii.

Și iată dintre multe, eu vreau să ve scot la ivelă o grupă de tablouri, înrudite între ele cari sunt un fel de curiositate a limbii. Toate sunt relativ la *cap, mână și nas*.

Gândiți-vê într'u început la aceste trei: peste *cap*, peste *mână*, peste *nas*. Trei tablouri — e dator până peste *cap* și acum îi este peste *mână* s'au dea altor peste *nas*. Ce imaginație! Parcă datorile ar fi o apă, care tot crește, crește, își ajunge până la piept, până la gât (e dator până'n gât!) până peste ochi, peste cap și te înecă. Cât de plastic a spus cine-a spus întâiu această vorbă: era poet, vedea ce vorbea. Ast-fel peste *cap* însemnă ore-cum viața, *existența* omului, care se înecă, pierie!

Alta e cu peste *mână*. Eu îmi explic tabloul în două feluri: ori că ai să te întinzi s'apuci ceva de sus și n'ajungi cu mâine, ori că ai să apuci cu drépta vr'un lucru din partea stângă și întinându-ți mâna peste piept și mâna stângă fie că nu poți apuca lucru fie că nu-l apuci cu „îndemână“. Ori-cum ar fi tabloul, un lucru se vede: peste *mână* arată o *lipsă de putință*, dar' putință fizică.

Tabloul cu peste *nas* nu e nevoie s'au căutăm și nici nu interesă deocamdată. Ceea-ce vreau să arăt e numai atâtă, că, numai un om mai bun poate da peste nas altuia mai

rêu, dar' întors nici odată. Vinovatului îi poți da peste nas, nu însă nevinovatului. Când dai peste nas, umilești omul. Tocmai așa e a *da peste nas* cui-va: a-i face o morală. Și iată, că peste *nas* e o pricină a moralității omului.

Acum, omul are trei puteri. O putere intelectuală, o putere fizică și una phisică: tăria minții, a trupului și a sufletului; are deci — după tablourile Românului — *cap, mână și nas*.

Cap arată trei lucruri:

1. *Existența*. E ușor de înțeles de ce. Omului îi poți tăia un picior ori amândoué, mâinile, urechile, nasul, și, mai pe scurt, ori-care membru vedut al corpului, și omul tot poate exista ca om. Dacă îi tai însă capul, el încetază de a exista. Românul zice: „*cât mi-o sta capul*“, cât voui fi viu, cât voui exista. „*Nu m'au las, odată cu capul*“ sau: „*ai s'o plătesci cu capul*“ cu viața ta, cu *existența*. Cel-ce se vîră în primejdii cari pot s'au răpue viața *își face de cap*“.

2. *Individualitatea*. Zicem „*capete*“ ca s'au arătăm indiviți. „*A muștra*, a sfătui, pe *capete*“, însemnă că ai muștrat, ai sfătuit pe fie-care individ singuratec, luându-i pe rînd din grămadă. O deosebire, în limba noastră — deși mai de curind — e aceea, că

vorba *capete* se întrebunțeză mai ales când vorbim de animale; când vorbim de omeni, zicem *suflete*. Câte *capete* de boi, câte *capete* de oi are cutare? Dar'; câte *suflete* hrănesce în casă? Omul, care nu ascultă de alții „*face de capul lui*“. Cel prea îndrăsnêț e *om cu capul a mână*.

Dar' ceea-ce arată mai ales vorba *cap* este *puterea intelectuală*. E credința de când lumea, că intelighința stă în cap, bunăitatea în inimă, om cu maș peștriște, Dumnezeu îl scie ce are în maș. Cel deștept are *cap bun*, ori e ușor de cap; cel timpit are *capul greu*, ori e greu la cap, nu-i intră nimic în cap, a lămuri pe cine-va însemnă *a-i deschide capul*, a amăgi spre rău: a *întörce capul cui-va*. Când stăruiesci să convingi pe unul, *îi bați capul*. Vezi mulți omeni, cari își *bat capul* cu împêrățiile, își *fac capul calendar*, își *sparg capul* cu lucruri cari nu-i privesc. E ușor să *ampli capul*, sau s'au împueză capul celui lesne credător. Cel zăpăcit de nevoi își *bate capul de pereți*, căci *nu scie ce s'au face capului*, nici *nu scie unde-i stă capul și n'are cap* s'au mai judece.

Mână însemnă putere trupescă. Cu mâinile ridici ori apeși, tragi ori împingi greutățile. Precum câinii își arată colții, ca s'au deede dovêdi de puterea lor, așa omul își sumete

Revistă esternă

Regele Alexandru — la Sofia. Se menține svonul, că în curând regele Alexandru al Sârbiei va face vizită principelui Ferdinand la Sofia. Acestei vizite i-se atribuie în cercurile politice mare importanță, mai ales după știrile despre entente cordială dintr-o astfel de domnitor, inaugurată sub auspiciile și — după cum se zice — la directul mandat al țarului. Se așteaptă chiar evenimente politice mari în urma vizitei acesteia.

Bulgarii amenință cu revoluție.

„Peninsula Balcanică” publică de la corespondentul ei din Macedonia o știre în care se spune că la Perlepe s'a comis zilele trecute un nou asasinat, victima fiind de astă dată un bulgar de 60 ani, cu numele Costa Luța, ear' ucigașul un turc. La înmormântarea lui Costa bulgarii au făcut mari demonstrațiuni naționale, prezentând pe Costa ca martir al autorităților turcesci, de-și faptul e isvorit din ură personală între ucis și ucigaș. Ei cer satisfacție și amenință cu revoluție.

Infrație germană-engleză.

Marți la amiază au sosit la Londra, venind din Windsor, regele Edward VII. împreună cu împăratul Wilhelm și cu prințul-moștenitoriu al Germaniei, fiind întâmpinați cu mari ovațiuni din partea populațiunii. Pe calea de la gara Paddington până la palatul Marlborough publicul adunat în mare număr aclama entusiast pe împăratul Wilhelm. Pe multe case era arborat stindardul german.

Răsboiul Burilor. Din Capstadt se raportează, că mai multe cete (comando) de Buri sub comanda lui De Wett înainteză dinspre nord și nord-vest. În curând alte cete vor încerca să pătrundă în colonie.

Lui Krüger i-s'a raportat din Laurenc-Marquez, că Burii au luat în stăpânire calea ferată Delagoa și au demolat-o.

Lui „Daily Telegraph” (Londra) i-se raportează din Capstadt dt. 3 Februarie următoarele: Aici se crede că Petru Botha cu 2000 de oameni și șapte tunuri a invadat în colonia Cap dinspre Smithfield.

O telegramă din New-York dt. 5 Februarie raportează, că consulul Pierce al statului Oranje prezintă situația Burilor ca fiind foarte favorabilă, având earși 22.000 de oameni în luptă, dintr-o armată de 8000 se războiesc în colonia Cap.

Trupele engleze sunt demoralizate, și acesta e cauza, că Burii pot să aibă atât de multe succese în luptele lor guerilice. Proviant și muniție Burii au bogat, fiindcă necontentii cuceresc dela Englezi transporturile. Perderea Englezilor trece peste orice închipuire, jumătate armata li-a perit, e bolnavă, ori în prisoare la Buri. Generalul De Wett într-o singură săptămână a luat de la Englezi 2000 de cai, 100.000 de vite cornute și 6000 de prizonieri.

mănele și-și arată brațele. Ca s'aratăm că ceva ori cine-va e în puterea noastră, zicem: mi-a încăput pe mână, mi-a cădat pe mână, îl avem în mână, am pus mâna pe el. Se înțelege că aceea ce e în puterea noastră, e proprietate și posesiune: ce e în mână nu-i minciună, adică ceea-ce posezi.

Puterea fizică crește și scade cu vîrsta. De-aceia vîrsta se arată tot prin vorba: mână. Doi de-o etate sunt „oameni de o mână”. Un om mai bătrîn, vorbind de un cunoscut, zice: nu l-am văzut de mult, dar' sciu că eram de-o mână, ori: eram cam de mână lui. A fi de-o mână: ca și când dacă s'ar prinde la trîntă, ar avea putere egală în brațe.

Dar' însă-și averea se arată tot prin vorba mână, căci averea e privită ca un fel de putere fizică: cine e bogat, e mare și tare. Și la urmă, averea nu e putere nici intelectuală, nici morală, ci materială, ca și puterea trupescă. De aceea zicem: *Om cu dare de mână*: celui bogat îi dă mână. Și, după cum nu toți oamenii sunt bogați la fel, nici „mână” lor nu e la fel. Vorbim de negustorii de mână întâiu, de mână a doua, de-a treia, până de-a șaptea mână. Pote să fie în această expresiune și cea-laltă idee: negustor-producător, negustor care cumpără direct de la fa-

Pierce încheie aprecierea situației de pe câmpul de război zicînd că poziția de mare putere a Angliei e clătinată din temelii, și însăși Anglia va trebui să facă pace, pentru a se scăpa de bancruta financiară.

NOUTĂȚI

52 Români decorați în Franția. Ziarele franceze publică 52 decrete de decorațiuni cu „Legiunea de onoare”, acordate Românilor cu ocaziunea espozitei.

Monument lui Milețici. Cele două ziare naționale ale Sârbilor, „Zastava” și „Branik” aduc în ediții separate, încadrate în negru, portretul lui Milețici, făcînd apel la poporul sârb să rămână fidel principiilor politice profesate de Milețici. Un comitet de 50 fruntași ai Sârbilor, liberali și radicali, întrunit spre a face cele de lipsă pentru înmormîntare, a esoperat la familia răposatului, ca înmormîntarea să se facă pe spesele lor. Așa s'a și făcut. Totodată a hotărît să ridice lui Milețici un monument. Spre acest scop comunitatea bisericească din Neoplanta a votat deja 600 corone.

Nuntă mare. Eri întrégă Olanda a avut nuntă: nunta reginei sale. Festivitățile se începuseră deja cu zile mai înainte, ear' eri a avut loc actul nunții. Pretutindenea bucurie în întrégă țară, deosebi însă în capitală, unde manifestațiunile de iubire față cu regina-mirăsa erau de nedescris. Întrégă Olanda e numai bucurie și fericire, întocmai ca o mamă care și mărita ficia.

Treceri la ortodoxie. Lui „Kel. Értésítő” i-se scrie din Neoplanta, că în timpul din urmă multe familii romano-catolice trec la religieuna gr.-orientală; întré altele, în comuna Gospodincea numeroase familii fruntașe s'au înștiințat la preotul lor rom. catolic, că vor să treacă la religieuna gr.-orientală. Asemenea și dintré luterani au trecut mulți. Aceeași tendință de trecere se observă și în jurul Panciovei.

Din Sadu, comună în protopresbiteratul Sibiiului, ni-se scrie, că fiind scris concurs pentru ocuparea parohiei a doua de acolo, s'au prezentat mai mulți concurenți, unul de acolo, din comună și alții externi, — lucru de altcum foarte natural. Ce nu e natural e însă faptul, că partisanii omului din comună au recurs la niște arme de luptă nepermise în viața constituțională. Au lipit placate pe casele din comună, în cari provocă pe alegători să nu-și dea votul pentru cutare sau cutare, — căci atunci așa și așa!.. Ne place a crede, că acesta e fapta unor capete încă nemature, cari nu știu ce fac; pentru-că astfel de terorități nu sunt permise în biserica noastră. Fie-care are dreptul să-și dea votul pentru cine vrea, dacă respectivul întrunește condițiunile puse. Să nu intimidăm deci pe nimeni și nici să nu amenințăm pe nimeni, pentru-că ne folosim de o armă periculoasă, care ușor pôte fi întorsă în contra noastră!

Junimea română din Sibiiu, precum aflăm, va arangia Duminecă la 10 Februarie n. e., în biserica din Sibiiu-cetate parastas solemn întru vecinica odihnă a sufletului răposatilor săi colegi, respective prietini, regretați

brică, etc., deci marfă trecută în mână. Pote să fie, dar' nu ea ne-a hărăzit expresiunea. Căci și marfa însăși e de mână întâiu, a doua, etc., și fiindcă condițiunea principală a măturilor e trîncia — cel puțin, pentru popor — „mână” arată putere, materială, trîncia marfei.

Nasul, e reprezentant al puterii morale. Prin el arătăm îndrăsnéla, obrăznicia, umilirea, mândria, frica, supărarea, veselia, și câte toate de-ale sufletului. Umilitul pune nasul în pămînt, obraznicul și-l ia la purtare, închipuitul nu-și cunoște lungul nasului, lesne creșătorul e purtat de nas, vinovatul n'are nas, moșicul are nas și când n'ar trebui să-l aibă. Unui om îi poți tăia nasul, i-l poți lungi, îi poți pune ceva pe nas, ba îi poți face un nas, îl poți purta de nas.

Și iată, cu aceste tablouri, ce frase curioase putem să facem noi Români:

Nu-mi dă mână să-mi bag capul unde nu-i de nasul meu. Mi-e peste mână să-mi bat capul cu afacerile vîstre. L-a purtat de nas până și-a spart capul. A dat din cap, că nu-i dă mână să-i dea nas. Imi ride în nas și imi spune că nu-și bate capul cu asta, căci i-ar fi peste mână, ear' pe sub mână își pune capul.

G. Coșbuc.

Gustav Augustini, Vasile Baboie, Octavian Boier, Dr. Ioan David, Ioan Dimitriu, Ioan Dolian, Ioan Moga, Iuliu Pipos, Ioan Predovici, Nicolae Roman și Nicolae Șuluțiu.

Liga femeilor polone. În Lemberg s'a constituit zilele acestea o ligă a femeilor polone, al cărei scop e dezvoltarea culturală a poporului polon și anume în prima linie cultivarea poporului și trezirea conștiinței naționale în nevestele și fetele polone. Activitatea ligei se va estinde asupra tuturor claselor sociale, deosebi asupra proletariului, ear' prin influința lor asupra bărbatilor, nevestele și fetele i vor îndupleca și îndemna la acțiuni naționale polone. Activitatea ligei se va estinde asupra Prusiei, Austriei și Rusiei.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu.” La fondul pentru acuirea unui local cu hală de vînzare pe sîma „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu”, precum aflăm s'au făcut contribuiri însemnate de mai jos din partea următorilor binevoitori și amici ai cauzei meseriașilor nostri, și anume: D-nii Dr. D. P. Barcianu, prof. seminarial, Demetriu Comșa, prof. seminarial, d-na Minerva Dr. Brote, dela fie-care câte 60 cor., membrul onorar al Reuniunii dl Constantin Stezar, căpitan ces. și reg. în pens. 50 cor., Petru Ciora, funcț. consist., Emil Verzariu, funcț. la „Transilvania”, Vict. Tordășianu, referent consist., Demetriu Cunțan, prof. sem. și d-na Constanta P. Barcianu, dela fie-care câte 30 cor., Teodor Orlea, funcț. consist. d-na Mioara Oltean căsătorită Dr. Giuriadi, d-șora Adelina Oltean și d-na Fulvia De Lacotte, dela fie-care câte 10 cor.

Unde sunt păstorii? Avem știre, că în Micioș-Bolduri și Carand, din districtul Orașii-mari al eparchiei Aradului, 120 familii au trecut la altă confesiune. Întré cauzele cari au îndemnat pe acești credincioși să-și părăsiască legea strămoșiască, e și purtarea rea a parohului Bogdan. — Unde este păstorul mare al acestui district, vicarul V. Mangra ?!

Generalul M. Vlădescu. După o lungă și crudă boală, generalul Matei Vlădescu, fost șef al casei militare a M. Sale Regelui Carol, s'a stins din viață. Marți pe la orele 6 dimineața în locuința sa din strada Costache Negri în București.

Pe la începutul toamnei generalul Vlădescu a căzut la pat, suferind de o boală de piept și de atunci rău a tot progresat. De vro două luni starea bolnavului era așa de gravă, că respirația i se făcea cu oxygen, și răul progresînd bolnavul s'a stins din viață.

Generalul Matei Vlădescu era în vîrstă de aproape 66 de ani; el s'a născut la 2 Februarie 1835; în anul 1854 a intrat ca elev în școala militară și la 1856 Aprilie 7 a fost înaintat sub-locotenent.

La 1860 Februarie 20 a fost înaintat locotenent, la 1863, la 24 Ianuarie a fost înaintat căpitan apoi la 1866 a fost înaintat la 10 Mai maior.

După patru ani la 1870 a fost înaintat la 20 Februarie locotenent-colonel și la 1873 Martie 6 a fost făcut colonel.

A luat parte cu acest grad la războiul din 1877—78. În anul 1883 la 16 Martie a fost înaintat general de brigadă și în anul 1889, la 5 Novembre a luat portofoliul ministeriului de război pe care l'a păstrat până la 1891 când a demisionat, rămînd senator. În anul 1893 el a fost înaintat general de divizie și apoi numit șef al Casei militare a M. S. Regelui.

Generalul Matei Vlădescu era decorat cu virtutea militară de aur în timp de război, cu Steaua României, și Coróna României, clasa I.

Corpul defunctului general a fost depus în biserica Sfî Gheorghe-Nou din București, ear' rămășițele sale pămîntești vor fi transportate la mănăstirea Vîforita de lângă Tîrgoviște, unde vor fi depuse spre odihnă vecinică. Odihnească în pace!

Din Făgăraș, primim invitare la *Serata Musicală* ce arangiază „Reuniunea femeilor rom. gr. or. din Făgăraș și jur” în 15 Februarie st. n. 1901 în sala hotelului „Lauritsch”. Inceputul la 8 ore sîra. Bilete de intrare se vînd în prăvălia Dlui Adrian Furcă, ér sîra la cassa. Prețul: de persoană 2 cor., de familie 5 cor., galeria 2 cor. Oferte marimimose și suprasolvirile se vor cuita pe cale ziaristică.

Teatru în Agnita. Tinerimea din Agnita invită la producțiunea teatrală împreună cu cântări, ce o va arangea sub conducerea învățătorului Ioan Paicu în 30 Ianuarie st. v. în sala hotelului din Agnita. Inceputul la 7 ore. Intrarea: 1 corónă, 60 fileri, și 40 fileri; pentru familie 3 persoane 2 cor. 20 fileri. După producțiune arméza dans. Venitul e destinat spre scopuri de binefacere.

Post de notariu. De la pretura din Bălîncez este scris concurs la postul de notariu cercual în *Remetea-Lunca* (comitatul Caraș-Severin). Termin de concurs 23 Februarie.

Viეტă socială.

Din Pianul-superior.

— 29 Ianuarie n.

Mare bucurie cuprinde inima noastră vădînd, că nu numai orășenii, ci și cei de la sate încep a se mișca tot mai mult, dovedind că talantul și însușirile bune spirituale nu vor a le perde, ci a le înmulți tot mai mult. O pildă vie și o dovadă eclatantă despre acesta este și producțiunea împreună cu cântări, declamări și teatru aranjată de inteligența română din *Pianul-superior* în 7/20 Ianuarie a. c. a 2-a și de Boboteză.

Deja pe la orele 2 p. m. se vedea în comună o mișcare vie în jurul pompoșei școle, care împodobită acum cu brad, te face să te aștepti la ceva măreț, frumos și înălțător.

Pe la orele 7½ sala cea mare din localul școlei era îndesuită de public, care cu mare nerăbdare, cu vie și încordată atențiune aștepta începutul producțiunii. Sună clopoțelul și cortina se ridică... Un grup de Domni și Dșore de pe bină atrage atențiunea publicului. La un semn al dirigintei de cor se dă începutul piesei musicale, *Tainic se luptă* de N. Popoviciu. Cunoscută e în genere această piesă mult melodiösă și armoniösă.

Stam nemișcat și admirăm vocile sonore ale coristilor și tactica dirigintei umplîndu-se inima și sufletul de bucurie și satisfacțiune și convingîndu-mă că de-și avem greutatea, acelea prin voință tare și cuputeri unite se pot delătura.

A doua piesă musicală a fost drăgălașa „*Româncuță*” de I. Vidu, care bine fiind executată a fost mult aplaudată din partea publicului.

A urmat armoniösă și sentimentală „*Hora nouă*” de N. Ștefu. Da, armoniösă și ca melodie și ca conținut, căci audeam la finea strofei.

Cine 'n horă n'a intra
Mănce-i cîinii inima
Și căsuța pustia
Să nu mai știe de ea.

Laudă merita instructorul și dirigintele corului Dl Ioan Cionca învățător în aceea comună.

Poesia „*Fusul*” de G. Coșbuc declamată de Dșora Maria Oana încă și-a avut efectul dorit, fiind predată cu voce sonoră și frumoasă ținută potrivită și articulațiuni regulate.

„*Idealul*” poesie de G. Coșbuc declamată de Dșora Raveca P. Vulc a atras mult atențiunea publicului.

Monologul „*Pentru-ce am rămas flăcău bătrîn*” și anecdota „*Caii țigănilui*” au format partea comică a producțiunii, fiind preluate cu multă dibăcie de Dl Ioan Cionca.

Să revin la teatrul „*Beizadea Epaminonda*”; piesă comică a lui Iacob Negruzzi. Fără îndoială, că mult a trebuit să jertfescă fie-care diletant până și-a însușit atât de bine rola sa. Desteritatea Dșorelor Ioanna și Valeria I. Vulc, a Dlui Iulian I. Vulc precum și a celorlalți diletanți în genere a satisfăcut așteptărei publicului. Mai ales însă laudă merita Dșorelor Ioanna și Valeria I. Vulc cari au documentat o rară pătrundere în rolele D-lor împreunate cu frumoșe poesii din parte-le admirabil executate.

Incheerea s'a făcut cu marșul „*Sună buciul de alarmă*”, de R. Simionescu, executat foarte bine de corul în 4 voci.

După producțiune a urmat un dans vioiu, care a durat până în ziua albă, când mulțumit în suflet, m'am depărtat ducînd cu mine cele mai frumoșe impresiuni din *Pianul-superior*.

Mișcați Români cu mic cu mare, și cei dela sate și cei dela orașe, și arătați străinilor că vrednici suntem de neamul și gloria noastră, că vrednici suntem a fi considerați ca și celelalte națiuni conlocuitoare. Urmați exemplul inteligenței din *Pianul-superior*.

Un participant.

Nr. 850/1900.

[8] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de a III-a clasă Uioara-mureșană se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele stabilite de comitetul acestei parochii și cuprinse în cōla B. de întregire a venitului preotesc dela stat.

Informațiuni detaiate despre această parochie se pot lua dela comitetul parochial în fața locului și dela oficiul protopresbiteral.

Competenții își vor trimite cererile lor concursuale instruite în regulă la subsemnatul oficiu protopresbiteral și se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în parochie la biserică ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiteral român gr. er. al Turdei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Cojocna, 23 Decembre, 1900.

Teodor Ciortea
adm. ppresb.

1000 corone

plătesc celui-ee va mai căpeta vr'o dată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ee va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cêră pretutindea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pōte căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la farmacia „Vulturul“ **C. Müller**, piața mare. farmacia **Molnar**, strada Cîsnădiei 59-
[33] 24—

Domni culti

cari intenționează să se ocupe cu agenture de asigurare pot fi aplicați la o asigurare de copii de rangul prim. După instruire și timpul de probă vor fi denumiți stabil cu plată fixă. Oferte în scris sub adresa (câștig curat): „Leichter Verdienst 52762“ să se trimită la administrațiunea fōiei nōstre. [11] 2—3

La **Librăria Tipografiei archidiececesane** se află

3 prapori gata

ca mustre: unul de mătase grea damast, mărimea 85/155 cm. și costă **128 cor.**, unul de camgarn fin, mărimea 120/175 cm, costă **cor. 108**, 63 al III-lea din pânză de in cer-nită fōrte trainic și frumos, mărimea 120/170 cm. cu **63 cor.** Toți sunt fără prăjină; cu prăjină se adauge la prețurile indicate încă câte 10 cor. Se primesc însă și comande pentru alte mărimi cu ori și ce fel de icōne. Observăm, că praporii sunt fiecare din câte o singură bucată și icōnele sunt pictate pe însași stofa praporelui, praporii din mai multe bucăți costă cu mult mai puțin.

Anuarul I

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“
publicat de

Comitetul Reuniunii.

Cuprinde unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembre 1899.

Se află de vânzare cu prețul 1.20 cor. plus 20 bani porto la

Librăria Tipografiei archidiececesane.

Din Tipografia și librăria archidiece-sană, Sibiu, se pōte procura

Din vremuri apuse,

de

Iudita Secula n. Truța.

Broș. à 50 cr.

„LIPOVANA“, institut de credit și economii în Lipova.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Lipovana“, societate pe acții, se invită la a

a VII-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în 21 Faur n. a. c. la 10 ore a. m. în localul institutului, opidul Lipova.

Obiectele de pertractare:

[12] 1—1

1. Raportul direcțiunei pe al șeptelea an de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Darea absolutoriului direcțiunei și a comitetului de supraveghere (§ 26 din statute).
4. Decidere asupra întrebunțării profitului curat și fixarea dividendei pe 1900 (§§ 26 și 46 din statute).
5. Pertractarea eventualelor propuneri (§ 26 lit. g) din statute).
6. a) Alegerea a doi membri în direcțiune;
b) alegerea comitetului de supraveghere pe un nou period de 3 ani.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu § 16 din statute se avisază a depune la cassa institutului acțiunile înainte de deschiderea adunării generale.

Lipova, în 28 Ianuarie, 1901.

Ales. Mocsonyi m. p.
președinte.

Activ.	Contul Bilanț.		Pasiv.
	Cor. fil.		Cor. fil.
Cassa	21,490.95	Capital	100,000.—
Escompt	608,722.55	Fond de rezervă	31,631.60
Credite personale	33,767.60	Fond de pensuni	1,968.—
Credite cambiale cu acop. hip.	38,364.36	Depuneri	383,320.12
Imprumut hipotecar	21,997.—	Reescompt	196,971.36
Lombard	7,942.50	Dividende pe 1898 . cor. 48	
Efecte	2,863.—	Dividende pe 1899 . „ 80	128.—
Realități	1,122.24	Cont curent	1,829.—
Mobilier	Cor. 740	Interese transitoare	6,844.01
amortisare	„ 140	Diverse conturi creditore	571.20
Giro-Conto	199.55	Profit curat	19,935.60
Conto curent	2,128.—		
Interese de reescompt anticipate	1,774.54		
Diverse conturi debitoare	2,226.60		
	743,198.89		743,198.89

Eșite.	Contul Profite și Perderi.		Intrate.
	Cor.	fil.	Cor. fil.
Interese de depuneri .	21,556.22		Interese :
Interese de reescompt	11,964.85		de escompt
Interese de cont curent	349.41	33,870.48	59,997.80
Spese	1,479.96		de credite personale
Salare	5,538.35		3,630.98
Chirie, tipărituri, regis-			de credite cambiale
tre, diverse	2,754.26		cu acoperire hipo-
Marce de prezență . .	936.—	10,708.57	tecară
Contribuție directă . .	5,647.95		3,070.68
10% dare după inte-			de împrumut hipot.
rese de depuneri . .	2,155.62	7,803.57	2,027.31
Amortisare din mobilier		140.—	de lombard
Profit curat	19,935.60		860.12
			de efecte
			45.58
			69,632.47
			Provisiuni
			2,825.75

Lipova, 31 Decembre 1900.

Voicu Hamsea m. p.
director executiv.

Ioan Dejenariu m. p.
prim-comptabil.

Direcțiunea:

I. Cimponeriu m. p. **Dr. G. Popescu** m. p. **I. Dehelén** m. p. **G. Papp** m. p.
A. Ciugudén m. p. **I. Crișan** m. p.

Confrontându-se cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat esacte.

Lipova, 28 Ianuarie 1901.

Comitetul de supraveghere:

Teodor Ceontea m. p. **Teodor Cosma** m. p. **Stefan Bordos** m. p.
preș. **Vasile Bogoiu** m. p. **Terențiu Petrovici** m. p.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidiece-sană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea **I. P. S. Domn Ioan Metianu**, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Li-brăria archidiececesană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neagră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

In **Tipografia archidiece-sană**
a apărut:

ACAFTISTUL

Preasantei
Născătoare de Dumneșeu
și
alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Păscălie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat fl. —.85
jumătate pânză „ 1.05
în piele roșie „ 1.25
Ediția fină în piele neagră 2.—
piele chagrin „ 2.60
în mătase „ 3.85

Se află de vânzare la

Librăria Tipografiei archidiece-sane,
Sibiu.

Farmacia lui **F. I. R. Hotter** la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

1/1 Flacon fl. 6. —, 1/2 Flacon fl. 3.50.
delătură tōte umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vāteme părului. Intărește nervii atacați și slăbiți, delătură și distruge tōte nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra ariciturei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaos escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tōte suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

1/1 Cutie cu fl. 2. 1/2 Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

HOTTER

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate numărōse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposit în farmacii și Droguerii.

Deposit principal la **Dr. Emil Budai** farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la **Dr. Leo Egger & J. Egger** Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia **Iosif Török** Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tōte urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea por-cilor, fōrte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebunța la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra o-prirei udului la cai precum și contra um-flăturilor la vite cornute. [54] 81—104